

over flige affkaarne Havdele disponeres der ifølge Grundloven ved en Bevilling, der gives i Genhold til dens § 27, hvorefter „Kongen meddeeler dels umiddelbart, dels gennem vedkommende Regjeringsmyndigheder, saadanne Bevillinger og Underlagslister fra Lovene, som enten ifølge de før 5te Juni 1849 gjældende Regler ere i Brug, eller hvortil Gjæmmel indeholdes i en siden den Tid udgivne Lov.“ I Genhold til denne Grundlovsbestemmelse er der altid givet, og gives der, indtil anden Bestemmelse tages, fremdeles Bevilling, hvorved Statskassen kan afstaa og disponere over sin Eiendomsret til affkaarne Dele af Havet, og der kan saaledes ikke grundlovs-mæssig knyttes nogen Betingelse til denne Ret. Der er saaledes ikke Tale om nogen Medieendomsret, og der er ikke Tale om, at man paa dette Omraade behøver Røvgivningsmagtens Samtykke. Der er altsaa ingen Udgang til at kunne knytte saadanne Betingelser som denne til en Bevilling, der i og for sig ikke kan gjøres afhængig af nogen Betingelse, da den skyldes pure. Jeg maa derfor meget fraraade det høitærede Thing at vedtage denne Bestemmelse, da den baade er urigtig og derhos ikke stemmende med den gjældende Ret. — Svad Posten under Nr. 111 angaar, beder jeg ærede Medlemmer erindre, hvorledes det hænger sammen med dette Forhold. Den her omhandlede Volsgaardbygning paa Bernstorff er i en saa slet og forfalden Tilstand, at en Hovedreparation eller endog en delvis Ombygning er nødvendig. Der er fra Civillisten fremkommet det Forslag, at der maatte mod Forrentning og Afdrag stilles til Civillistens Naadighed et Beløb af 15,000 Rd., idet Civillisten da vilde foretage denne Ombygning for dette Beløb og knytte Bygningen samt opføre den i en større og smukkere Stil, saaledes som Civillisten maatte finde det tjenligt paa Grund af Bygningens Beliggenhed ved Bernstorff. Det viste sig imidlertid, at denne Flytning ikke kunde lade sig udføre, og det af tvende Grunde, fordi Arbejdspriserne og Materialerne vare stegne saa betydeligt, at Arbejdet ikke kunde have sig for denne Sum, men navnlig fordi det Sted, der var udset til Bygningens nye Placering, var saa slet, slet og usundt, at man ikke med Forstand kunde lægge en Bygning der. De Grunde, der altsaa vare tilstede for, at Civillisten under disse Forhold vilde paatage sig at udføre den Forpligtelse, som paahviler Statskassen, til nemlig naar Bygningen er saa forfalden, at en Hovedreparation eller en Ombygning er nødvendig, da at udføre denne, ere saaledes bortfaldne derved, at Civillisten ikke for dette Beløb kan udføre Arbejdet, saa at den Flytning, der var paatænkt, og som foranledigede, at Civillisten vilde bringe Offre, ikke kan finde Sted. Forholdet staar derfor rent og klart saaledes, at det er et Arbejde, som paahviler Statskassen, at foretage en delvis Ombygning og Hovedreparation af Bernstorffs Volsgaard Byg-

ninger, og det vil efter min Mening være at unddrage sig den Statskassen paahvilende Forpligtelse, hvis man nu stiller Betingelser til det Civillisten tilstaaede Laan. Jeg kan ikke tilraade det ærede Thing at følge Udvalget i at unddrage sig denne Forpligtelse, og jeg maa bede ærede Medlemmer være opmærksomme paa, at de Indvendinger mod Overflaget, som forefindes i en Udtalelse under Nr. 221 i Betænkningen fra Udvalgets Side, ikke indeholder noget som helst Markværdigt. Naar der nemlig siges, at der skal anvendes 2,200 Kroner til „Standstættelse af Forvalterboligen og den ældre Ladebygning“, saa er der dog en Del af den nuværende Volsbygning, som skulde blive staaende, og skal denne underkastes en Hovedreparation, medens de andre Dele skulle nedrives og ombygges for den øvrige Del af Summen med Undtagelse af 1818 Kr., der hovedsagelig ere paaregnede til „uforudsete Udgifter og Tilsyn ved Arbejdet samt til Arbejdstegninger“, saa er det aabenbart, at, naar man foretager en delvis Hovedreparation og Ombygning af den gamle Bygning, kan man ikke vide, om der ikke paa Grund af, at man konserverer en saadan Ladebygning, kan komme uforudsete Tilfælde til, som gjøre, at der, saalænge Bygningen endnu staar der, og saalænge Tømmeret ikke er nøiagtig undersøgt, kan komme Udgifter til, som ikke kunne overjes. Det er, for ikke atter at bringe dette Spørgsmaal frem for det høie Thing, og for ikke at paadrage sig Bestyrling for, at Overflaget ikke er overholdt, at man paa Grund af Forholdets særegne Art har maattet paaregne et noget større Beløb til uforudsete Udgifter, end man ellers i Almindelighed pleier. — Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale det ærede Thing at stemme imod disse to Forslag og derimod følge de øvrige til det herommeldte Afslut af § 26 stillede Forslag.

Tauber: Jeg maa anerkjende, at den meget ærede Indenrigsminister gav mig fuldkommen Ret i, hvad jeg havde sagt, nemlig at Regjeringen ikke havde noget Standpunkt med Hensyn til Arbejds-spørgsmaalet. Den ærede Minister paaviste netop selv, hvorledes Regjeringen først havde faaet udfyldt Skemaer, og at den dernæst, da disse, uagtet deres overordentlig store Fortrin dog ikke vare istand til at give Regjeringen nogen virkelig Forestilling om, hvad den burde gjøre, nu vilde søge at faae det at vide igjennem en Kommission. Det er Diemebet med denne Kommission, og det var det, hvorpaa jeg gjorde opmærksom. Naar den meget ærede Minister derefter gjorde sig grov...

Formanden: Dette Udtryk finder jeg ikke ganske vel valgt.

Tauber: Jeg havde netop derved tænkt at retorikere et Udtryk af den ærede Indenrigsminister.